

VELFÆRDSMINISTERIET

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

ECO/ J.nr. 2008-1255

Folketingets Socialudvalg

Dato: 7. marts 2008

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 11. februar 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 173 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 173:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilket forebyggende arbejde ministeriet har igangsat for så vidt angår socialt utilpassede piger og drenge under 18 år med voldelig adfærd. I forlængelse heraf bedes ministeren redegøre for den del af forebyggelsesarbejdet, der primært retter sig mod drengene og den del af forebyggelsesarbejdet, der primært retter sig mod pigerne.”

Svar:

Jeg vil gerne slå fast, at det er kommunerne, der har ansvar for og tilrettelægger det forebyggende arbejde i kommunerne. Dette gælder også indsatsen over for socialt utilpassede piger og drenge under 18 år med voldelig adfærd.

I det forebyggende arbejde med socialt utilpassede piger og drenge under 18 år med voldelig adfærd, kan kommunerne blandt andet gøre brug af klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud m.v. til børn og unge, som beskrevet i dagtilbudsloven og de forebyggende indsatser, som er beskrevet i serviceloven. Endvidere kan kommunerne i forbindelse med SSP-samarbejdet vælge at rette dele af det forebyggende arbejde mod bestemte målgrupper, så som socialt utilpassede piger og drenge med voldelig adfærd.

Dagtilbudsloven

Ifølge dagtilbudsloven kan kommunen oprette klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud m.v. til større børn og unge. Tilbuddene, som kan have et forebyggende sigte, indgår i kommunens generelle fritidstilbud til større børn og unge. Det er op til kommunen at beslutte, hvor vidt dele af det forebyggende arbejde i klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud

primært skal rette sig mod socialt utilpassede piger eller drenge. En sådan beslutning må bero på behovet i lokalområdet.

Serviceoven

De forebyggende indsatser, som findes i servicelovens kapitel 11, er generelle indsatser, rettet mod børn og unge under 18 år. Disse indsatser er hverken målgruppe eller kønsspecifikke. De indsatser, som kommunerne kan gøre brug af, er:

1. Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
2. Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
3. Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
4. Døgnophold for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution.
5. Aflastningsordning, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution.
6. Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
7. Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
8. Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet.
9. Formidling af praktiktilbud hos en offentlige eller privat arbejdsgiver.
10. Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk pædagogisk støtte.

Hvis de unge har begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunen inden 7 dage udarbejde en foreløbig handleplan, der kan modvirke yderligere kriminalitet. Kommunen skal herefter udarbejde en mere grundig og endelig handleplan. Denne handleplan kan omfatte en eller flere af ovennævnte indsatser. Indsatser kan dog også benyttes, inden den unge har begået kriminalitet med henblik på at forebygge kriminalitet.

Herudover kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældreplæg, når der er risiko for, at barns eller en ungs udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar.

Et forældreplæg kan blandt andet meddeles, hvis barnet eller den unge har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer eller har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed.

Manglende overholdelse af et forældreplæg kan føre til et træk i børnefamilieydelsen.

Som nævnt, retter de forebyggende indsatser sig ikke primært mod drenge eller mod piger. Det fremgår af oplysninger fra Danmarks Statistik fra 2005, at 58 pct. af børn og unge, der har modtaget bistand til forebyggende foranstaltninger mv. efter serviceloven, er drenge.

Særlige indsatser mod socialt utilpassede drenge og piger

Udover de muligheder for forebyggelse af voldelig adfærd, der findes i serviceloven, har ministeriet igangsat en del forsøg, som retter sig mod utilpassede drenge og piger.

Det drejer sig blandt andet om MST (Multisystemisk Terapi), som retter sig mod kriminelle unge eller unge med adfærdsproblemer mellem 12-18 år. Der har siden 2003 været afprøvet forsøg med MST i nogle kommuner. Endvidere er der ved at blive igangsat forsøg med MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care), som retter sig mod unge i alderen 12-18 år med svære adfærdsmæssige problemer og fx har været involveret i kriminalitet eller misbrug. Ingen af programmerne er kønsspecifikke og forskningen viser, at begge programmer virker for både drenge og piger.

Både disse programmer og hovedparten af de øvrige tiltag ministeriet har iværksat retter sig både mod piger og drenge.

Der findes dog et enkelt tiltag, som jeg gerne vil fremhæve, der specifikt er rettet mod utilpassede piger. Det drejer sig om at UFC- børn og unge, som er et videns- og udviklingscenter under ministeriet, i 2007 udgav undersøgelsen "Det er jo bare mit liv jeg skal have styr på. Tidligere vilde pigers erfaringer og fortolkninger af deres virkelighed om vilde piger". På baggrund af undersøgelsens resultater er der lavet en pjece med gode råd og pointer fra undersøgelsen, som kommunerne kan gøre brug af i deres indsats over for utilpassede piger. Undersøgelsen og pjecen er sendt til alle kommuner.

SSP-samarbejdet

Med hensyn til SSP-samarbejdet, så er det mit indtryk, at der gøres en stor forebyggende indsats i kommunerne. SSP-samarbejdet er meget forskelligt organiseret. Nogle steder er det forankret i socialt regi og andre steder i ungdomsskoleregiet eller ved politiet. Arbejdet kan være meget varieret – ikke mindst fordi tilbud, indsatser og projekter har forskellige titler, funktioner og roller i de forskellige kommuner – ligesom opsøgende funktioner i nogle kommuner betragtes som SSP-indsatser, mens det opsøgende arbejde i andre kommuner er organiseret i klubregi og kategoriseres under ungdomsskolens virksomhed.

Da der ikke findes en samlet oversigt over forebyggelsesarbejdet i kommunerne, er det ikke muligt at redegøre for den del af forebyggelsesarbejdet, der primært retter sig mod drengene og den del, der primært retter sig mod pigerne.

Karen Jespersen

/ Charlotte Søderlundl